

2015. december 16., szerda

P8_TA(2015)0461

A magyarországi helyzet: az Európai Parlament 2015. június 10-i állásfoglalásának nyomon követése**Az Európai Parlament 2015. december 16-i állásfoglalása a magyarországi helyzetről (2015/2935(RSP))**

(2017/C 399/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) preambuluma, különösen annak második és negyedik–hetedik bekezdésére,
- tekintettel az EUSZ 2. cikkére, 3. cikke (3) bekezdésének második albekezdésére, 6. és 7. cikkére, valamint az EUSZ és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) azon cikkeire, amelyek az alapvető jogok Unióban való tiszteletben tartásához, előmozdításához és védelméhez kapcsolódnak,
- tekintettel az Európai Unió 2007. december 12-én Strasbourgban kihirdetett és a Lisszaboni Szerződéssel 2009 decemberében hatályba lépett 2000. december 7-i Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és az emberi jogok európai egyezményére,
- tekintettel a magyarországi helyzetről szóló 2015. június 10-i állásfoglalásaira ⁽¹⁾, az „Az alapvető jogok helyzetéről: magyarországi normák és gyakorlatok” című, 2013. július 3-i állásfoglalására ⁽²⁾, a közelmúltbeli magyarországi politikai fejleményekről szóló, 2012. február 16-i állásfoglalására ⁽³⁾, valamint a magyar médiatörvényről szóló, 2011. március 10-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Bizottság „A jogállamiság megerősítésére irányuló új uniós keret” című, 2014. március 11-i közleményére (COM(2014)0158),
- tekintettel a Tanács jogállamisággal kapcsolatos éves párbeszédére, amelyre először 2015. november 17-én került sor,
- tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának magyarországi látogatását követően kiadott, 2015. november 27-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Magyar Országgyűlés által elfogadott, a tömeges bevándorlásról szóló, 2015. évi CXL. törvényre,
- tekintettel a Magyar Országgyűlés által elfogadott, Magyarország államhatárának hatékonyabb védelméről és a tömeges bevándorlás kezeléséről szóló, 2015. évi CXLII. törvényre,
- tekintettel az Európai Unió vezetőinek szóló üzenetet tartalmazó, 2015. szeptember 22-i 36/2015. számú országgyűlési határozatra,
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében a Bizottsághoz intézett, „A magyarországi helyzet: az Európai Parlament 2015. június 10-i állásfoglalásának nyomon követése” című, szóbeli választ igénylő kérdésre (O-000140/2015 – B8-1110/2015),
- tekintettel a Bizottság 2015. november 5-i, a Parlament 2015. június 10-i állásfoglalására adott válaszára,
- tekintettel az Európai Parlamentben a magyarországi helyzetről tartott 2015. december 2-i plenáris vitán a Bizottság által tett nyilatkozatra,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0227.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0315.

⁽³⁾ HL C 249. E, 2013.8.30., 27. o.

⁽⁴⁾ HL C 199. E, 2012.7.7., 154. o.

2015. december 16., szerda

- tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul, és mivel ezek az értékek univerzálisak és közösök a tagállamokban (az EUSZ 2. cikke); mivel az EUSZ 2. cikkében említett értékek valamely tagállam által történő súlyos megsértésének egyértelmű kockázata a 7. cikk szerinti eljárást vonná maga után;
- B. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartája az EU elsődleges jogának részét képezi, és tilt minden megkülönböztetést, így különösen a nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, életkor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetést;
- C. mivel a jogállamiság nemzeti szintű végrehajtásának módja kulcsszerepet játszik a tagállamok jogi és adminisztratív rendszerei iránti bizalom biztosításában; mivel az EU indokolt hajthatatlansága a demokrácia tiszteletének, a jogállamiságnak és az alapvető jogoknak az értékeivel kapcsolatban kulcsfontosságú az Unió hitelességének biztosítása szempontjából, belföldön és a nemzetközi szinten egyaránt;
- D. mivel a menedékhez való jogot a menekültek helyzetéről szóló, 1951. július 28-i Genfi Egyezménynek, illetve az ahhoz kapcsolódó 1967. január 31-i jegyzőkönyvnek megfelelően, valamint az EUSZ-szel és az EUMSZ-szel összhangban biztosítani kell;
- E. mivel a megfontolt közkiadásoknak és az EU pénzügyi érdekei védelmének központi helyet kell elfoglalniuk az uniós politikában a polgárok bizalmának növelése érdekében, pénzüik megfelelő, hatékony és eredményes felhasználásának biztosítása által;
- F. mivel a legutóbbi fejlemények és a Magyarországon az elmúlt néhány évben tett kezdeményezések és intézkedések következtében nagymértékben, rendszerszinten romlott a helyzet a jogállamiság és az alapvető jogok, többek közt a véleménynyilvánítás szabadsága, így a tudományos élet szabadsága, a migránsok, a menedékkérők és a menekültek emberi jogai, a gyülekezési és egyesülési szabadság, a civil szervezetek tevékenységének korlátozása és akadályozása, az egyenlő bánásmóddhoz való jog, a kisebbségekhez tartozó személyek – köztük a romák, a zsidók és az LMBTI-személyek – jogai, a szociális jogok, az alkotmányos rendszer működése, az igazságszolgáltatás és egyéb intézmények függetlensége, valamint a korrupcióra és összeférhetetlenségre utaló számos aggasztó vád tekintetében;
- G. mivel az Országgyűlés 2015 júliusában és szeptemberében több, különösen a menekültügyi törvénnyel, a büntető törvénykönyvvel, a büntető eljárásjoggal, a határigazgatási törvénnyel, a rendőrséggel és a honvédelemmel kapcsolatos jogszabályokkal és honvédelmi törvénnyel kapcsolatos jogszabály-módosítást is elfogadott; mivel a Bizottság előzetes értékelésében számos súlyos, aggályos problémát és kérdést tárt fel a menekültügyi és határokra vonatkozó vívmányokkal és az Európai Unió Alapjogi Chartájával való összeegyeztethetőség tekintetében; mivel a Bizottság 2015. október 6-án adminisztratív levelet küldött a magyar kormánynak; mivel a magyar kormány válaszolt e levélre; mivel a Bizottság 2015. december 10-én kötelezettségszegési eljárást indított Magyarország ellen;
- H. mivel a Bizottság nem reagált a Parlament azon kérésére, hogy végezze el a demokrácia, a jogállamiság és alapvető jogok magyarországi helyzetének mélyreható nyomon követési eljárását; mivel az Európai Parlamentben 2015. december 2-án tartott plenáris vitán tett nyilatkozatában a Bizottság kijelentette, hogy készen áll a rendelkezésére álló valamennyi eszköz alkalmazására – ideértve a kötelezettségszegési eljárásokat is – annak érdekében, hogy Magyarország – és valamennyi tagállam – teljesítse az uniós jog szerinti kötelezettségeit és tiszteletben tartsa az Uniónak az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeit; mivel a Bizottság úgy véli, hogy a jogállamisági keret alkalmazásának feltételei Magyarország esetében a jelen szakaszban nem teljesülnek;
1. megismétli a 2015. június 10-i állásfoglalásában a magyarországi helyzetről kifejtett álláspontját;
  2. súlyos kifogásokat fogalmaz meg az utóbbi hónapokban hozott számos, gyorsan meghozott intézkedéssel kapcsolatban, amelyek rendkívüli módon megnehezítették a nemzetközi védelemhez való hozzáférést, és indokolatlanul kriminalizálták a menekülteket, migránsokat és menedékkérőket; aggodalmának ad hangot a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartásával, a menedékkérők fogva tartásának fokozódó alkalmazásával és az idegengyűlölő retorikával kapcsolatban, amely – különösen a kormány által irányított kommunikációs kampányok és nemzeti konzultációk révén – a migránsokat társadalmi problémákhoz vagy biztonsági kockázatokhoz kapcsolja, ezáltal még problematikusabbá téve az integrációt; sürgeti a magyar kormányt, hogy térjen vissza a rendes eljárásokhoz és helyezze hatályon kívül a sürgősségi intézkedéseket;

2015. december 16., szerda

3. úgy véli, hogy a tagállamoknak jogalkotási és igazgatási gyakorlatukban maradéktalanul be kell tartaniuk az uniós jogot, és hogy valamennyi jogszabálynak tükröznie kell az alapvető európai értékeket, nevezetesen a demokráciát, a jogállamiságot és az alapvető jogokat, és azoknak meg kell felelnie;
4. hangsúlyozza, hogy a Parlament több ízben felhívta a Tanácsot, hogy tegyen lépéseket az aggasztó magyarországi fejleményekkel kapcsolatban; sürgeti az Európai Unió Tanácsát és az Európai Tanácsot, hogy amint lehet, vitassák meg a magyarországi helyzetet, és fogadjanak el következtetéseket e tárgyban; véleménye szerint azáltal, hogy nem vizsgálja meg megfelelően, illetve nem lép fel megfelelően a Parlament képviselőinek többsége által több alkalommal kifejezett aggodalmakkal kapcsolatban, a Tanács és a Bizottság aláássa az EUSZ 13. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az intézmények közötti jóhiszemű és kölcsönös együttműködés elvét;
5. úgy véli, hogy Magyarország az EU számára olyan vizsgát jelent, melynek során bizonyíthatja, hogy képes és megvan benne a politikai hajlandóság arra, hogy választ adjon saját alapvető értékeinek valamely tagállam általi fenyegetésére és megsértésére; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy néhány más tagállamban a magyarországihoz hasonló fejlemények tapasztalhatók, és úgy véli, hogy a cselekvés hiányával az EU hozzájárulhatott ezekhez a fejleményekhez, amelyek nyugtalanító, a Magyarország esetében látható jelekhez hasonló jeleket mutatják a jogállamiság aláásásának; úgy véli, hogy ez komoly aggályokat vet fel az Unió abbéli képességével kapcsolatban, hogy biztosítani tudja a koppenhágai politikai kritériumok folyamatos tiszteletben tartását egy tagállam uniós csatlakozását követően;
6. emlékeztet a Bizottság Szerződéses Örként betöltött szerepére annak biztosításában, hogy a nemzeti jogszabályok összhangban legyenek a demokráciával, a jogállamisággal és az emberi jogokkal; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Bizottság és a Parlament által az egyes tagállamok helyzetére vonatkozóan végzett értékelések és elemzések tényeken alapuljanak és objektívek legyenek; felkéri a magyar kormányt és a Bizottságot, hogy szorosan működjenek együtt minden olyan kérdésben, amelynek esetében véleményük szerint további értékelésre vagy elemzésre lehet szükség; meglegedéssel nyugtázza a kötelezettségszegési eljárás megindítását Magyarország ellen a menekültügyi vívmányok vonatkozásában;
7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jelenlegi bizottsági megközelítés elsősorban a jogszabályok marginális, technikai vonatkozásaival foglalkozik, figyelmen kívül hagyva a tendenciákat, az ismétlődő mintákat és az intézkedéseknek a jogállamiságra és az alapvető jogokra gyakorolt együttes hatását; úgy véli, hogy a kötelezettségszegési eljárások a legtöbb esetben nem eredményeztek tényleges változásokat és nem kezelték a helyzetet annak szélesebb összefüggésében;
8. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy aktiválja a jogállamiság megerősítésére szolgáló uniós keret első szakaszát, és haladéktalanul kezdje meg a magyarországi demokrácia, jogállamiság és alapvető jogok mélyreható nyomonkövetési eljárását, ideértve számos intézkedés együttes hatását, valamint hogy értékelje a rendszerszintű fenyegetés és tagállamban való kialakulását, amely az EUSZ 7. cikke szerinti súlyos jogsértés egyértelmű kockázatává nöheti ki magát;
9. felhívja a Bizottságot, hogy folytassa az összes vizsgálatot és minden meglévő jogalkotási eszköz maradéktalan felhasználását annak érdekében, hogy az uniós jog alapján biztosítsa az uniós források átlátható és megfelelő felhasználását Magyarországon; tudomásul veszi a Bizottság 2015. július 14-i döntését arra vonatkozóan, hogy nyolc uniós finanszírozási programban felfüggeszt több szerződést a magyarországi közbeszerzési eljárásokban alkalmazott túlzottan korlátozó kiválasztási kritériumok miatt;
10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, Magyarország államfőjének, kormányának és parlamentjének, a tagállamok és a tagjelölt államok kormányainak és parlamentjeinek, az EU Alapjogi Ügynökségének, az Európa Tanácsnak és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek.